

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีการแบ่งระดับการปกครองในราชการบริหารออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ๑) ระดับประเทศ เรียกว่า “ราชการบริหารส่วนกลาง” ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม ๒) ระดับภูมิภาค เรียกว่า “ราชการบริหารส่วนภูมิภาค” ได้แก่ จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ๓) ระดับท้องถิ่น เรียกว่า “ราชการส่วนท้องถิ่น” ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา^๑

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หมวด ๑๔ มาตรา ๒๘๑ กำหนดไว้ว่า ภายใต้บังคับมาตรา ๑ รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไข ปัญหาในพื้นที่ ท้องถิ่นใดมีลักษณะที่จะต้องปกครองตนเองได้ ย่อมมีสิทธิจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ รัฐธรรมนูญปัจจุบันยังคงหลักการเดิมในรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ.๒๕๕๐ แต่ขยายความให้ชัดเจนขึ้น เพื่อให้เห็นแนวทางการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าเป็นหน่วยงานจัดทำบริการสาธารณะและการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ โดยรัฐมีหน้าที่ส่งเสริม การดำเนินการให้มีความเป็นอิสระ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น^๒

หลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น หมายถึง หลักการดังต่อไปนี้ ๑) ท้องถิ่นใดมีลักษณะที่จะต้องปกครองตนเองได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ย่อมมีสิทธิปกครองตนเอง ๒) ท้องถิ่นมีองค์กรที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น ๓) ท้องถิ่นมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครองท้องถิ่นของตน ๔) ท้องถิ่นมีอิสระในการที่จะวินิจฉัยปัญหาต่างๆ ของท้องถิ่นด้วยตนเอง ๕) ท้องถิ่นมีอิสระในการเก็บภาษีอากรและการเงินแห่งท้องถิ่น^๓

หลังจากมีพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ มาบังคับใช้แล้ว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงฐานะขององค์กรปกครองในระดับตำบลออกเป็น ๒ รูปแบบ ได้แก่ (๑) สภาตำบล ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งในปีพ.ศ.๒๕๔๒ มีสภาตำบล จำนวน ๒๑๗ ตำบล

^๑มานิตย์ จุมปา, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ.๒๕๕๐), พิมพ์ครั้งที่ ๒ ฉบับปรับปรุงใหม่, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓), หน้า ๔๔๑.

^๒คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ, สารสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่พร้อมตารางเปรียบเทียบกับรัฐธรรมนูญ พ.ศ.๒๕๕๐, ฉบับปรับปรุงความคิดเห็น, หน้า ๒๑๐.

^๓สมคิด เลิศไพฑูรย์, รวมบทความกฎหมายการปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, ๒๕๓๙), หน้า ๑๙.

(๒) องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ เมืองการบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ จำนวน ๖,๗๔๗ ตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล เรียกว่า “อบต.” เกิดจากการยกฐานะสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท ให้ประกาศจัดตั้งเป็น อบต. โดยให้ทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทยและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในประกาศนั้นให้ระบุชื่อและเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ด้วย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการกระจายอำนาจการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่นระดับตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในตำบลโดยตรง องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้นและหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

การปกครองไม่ว่าในรูปแบบส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่น การบริหาร เป็นสิ่งสำคัญสำหรับองค์กร ซึ่งหมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ มนุษย์ (Man) เงิน (Money) อุปกรณ์เครื่องมือ (Material) และการจัดการ (Management) มนุษย์ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะสร้างสรรค์ผลงานให้สำเร็จเจริญก้าวหน้า การมุ่งใจมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมของบุคคลในองค์กร ย่อมจะมีผลเกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพผลผลิต และการดำเนินงานขององค์กรเป็นอย่างมาก ดังนั้นหน้าที่ของนักบริหารหรือหัวหน้า จึงต้องพยายามใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นในบรรดาเพื่อนร่วมงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชาคนเป็นทรัพยากรที่มีความรู้สึกรักใคร่ มีความต้องการที่หลากหลาย มีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน สามารถที่จะคาดคะเนได้ล่วงหน้าว่าจะเป็นอย่างไ ซึ่งจะมีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์กร การทำงานไม่ได้ขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถของบุคคลเพียงอย่างเดียว ที่สำคัญคือ แรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงานที่ต้องรับผิดชอบ ซึ่งปัจจุบันพลังความรู้ความสามารถที่มีอยู่ในตัวผู้ปฏิบัติงาน ได้นำออกมาใช้เพียงบางส่วนเท่านั้น เพราะไม่มีโอกาสนำออกมาใช้แรงจูงใจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาเพื่อสนองความต้องการของตนเองขององค์กร ดังนั้น ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาจะต้องพยายามสร้างแรงจูงใจที่ดี เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปฏิบัติ เช่น การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน ยกย่องชมเชยในการปฏิบัติที่มีผลสำเร็จ ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ฯลฯ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจการทำงาน กระตือรือร้นที่จะทำงานอย่างเต็มความสามารถ เกิดประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของหน่วยงานที่วางไว้

การสร้างแรงจูงใจ (Motivation Techniques) เป็นวิธีการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันหรือยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) องค์การทั้งภาครัฐและเอกชนล้วนแล้วแต่มุ่งที่จะแสวงหามาตรการในการนำเอาทรัพยากรมนุษย์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร เพราะการสร้างแรงจูงใจในการทำงานนี้จะเป็นรางวัลที่มี

คุณค่ามากที่สุดในด้านจิตใจของมนุษย์ทุกคน และสามารถกระทำสำเร็จโดยไม่มีขีดจำกัด ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใด กล่าวคือ คนเราเมื่อได้มาอยู่ร่วมกันหรือทำงานในหน่วยงานเดียวกัน ก็สามารถนำเอาวิธีการมุ่งใจมาใช้ในการบริหารองค์การและบุคคลได้เสมอ รวมทั้งในชีวิตประจำวันของเราอีกด้วย ผลสำเร็จในด้านธุรกิจ และความก้าวหน้าในอาชีพการงานของบุคคลก็ขึ้นอยู่กับการใช้เทคนิคในการสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคคลในองค์การ จึงควรส่งเสริมและพยายามจัดให้มีขึ้นในหน่วยงานของตนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ นอกจากการสร้างแรงจูงใจจะมีประสิทธิผลต่อพฤติกรรมของพนักงาน และผลผลิตขององค์การเป็นอย่างมากแล้ว ยังจะทำให้ผู้ร่วมงานมีความรู้สึกตื่นตัวอยู่เสมอ และพร้อมที่จะทำงานให้กับองค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่วางไว้ทุกประการ^๔

หลักธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถือได้ว่าเป็นคำสอนที่มีค่าสูงสุด ควรค่าที่มนุษย์จะเรียนรู้ และถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้ใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิต ดังที่ พระครูวิจิตรธรรมโชติ^๕ ได้กล่าวถึงเรื่องการบริหารโดยอาศัยหลักธรรมว่า การบริหารบ้านเมืองไทยได้ยึดเอาหลักพุทธธรรมมาบริหาร ไม่ว่าจะทางตรงและทางอ้อม ได้ใช้หลักธรรมต่าง ๆ มาบริหาร แม้กระทั่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของชาวไทยปัจจุบัน พระองค์ก็ทรงใช้หลักธรรมในการบริหารบ้านเมืองให้ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุขตลอดมา ที่รู้จักกันดีว่า เป็นการปกครองโดยธรรม ต่อมาอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก ประกอบกับความเจริญทางด้านวัตถุมีมากขึ้น หลักธรรมในทางพุทธศาสนามีการนำมาใช้ในทางสังคมน้อยลง

หลักพุทธศาสนา ถือได้ว่าเป็นหลักที่มีมาแต่ดั้งเดิม ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตต่อการบริหารงานในด้านต่างๆ ถึงแม้ว่าองค์ความรู้ที่หลายอย่างได้มาจากทางตะวันตกจะได้รับความนิยมและสนใจมากกว่า และมีการต่อยอดองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้มีแนวคิดใหม่ ๆ เกิดขึ้น ในด้านการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความเป็นเลิศประสบความสำเร็จอย่างสูงและยั่งยืน ส่วนองค์ความรู้เรื่องการปฏิบัติงานโดยหลักพุทธธรรมนั้น ส่วนมากถูกนำเสนอในเชิงหลักการด้านการจัดการเกี่ยวกับด้านปฏิบัติงาน เช่น การปฏิบัติงานตามอิทธิบาท ส่วนการวางแผนงานนั้น พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้ในสัปบุริสธรรม ธรรมของคนที่ ที่เน้นการมีวุฒิทางอารมณ์ เป็นต้น

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ มีทั้งหมด ๑๔ ตำบล ประกอบด้วย ๑) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรง ๒) องค์การบริหารส่วนตำบลสระประดู่ ๓) องค์การบริหารส่วนตำบลสามแยก ๔) องค์การบริหารส่วนตำบลโคกปรัง ๕) องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อน ๖) องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อรัง ๗) องค์การบริหารส่วนตำบลพุเตย ๘) องค์การบริหารส่วนตำบลพุขาม ๙) องค์การบริหารส่วนตำบลภูน้ำหยด ๑๐) องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ ๑๑) องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกระจับ ๑๒) องค์การบริหารส่วนตำบลซับสมบูรณ์ ๑๓) องค์การบริหารส่วนตำบลยางสาว และ ๑๔) องค์การบริหารส่วนตำบลซับน้อย ที่ผ่านมา

^๔ จันทนา เจนจัดทรัพย์, “ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท อีออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๘), หน้า ๒๓.

^๕ พระครูวิจิตรธรรมโชติ, พุทธธรรมกับการบริหาร, [Online], Available : <http://www.se-ed.net/sasana/web/lecture/budadmin>. [๑ สิงหาคม ๒๕๕๘], หน้า ๑.

พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลมักจะประสบปัญหากับการที่ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญ เกิดความขัดแย้งของพนักงานด้วยตนเอง ความขัดแย้งของชุมชน รวมถึงอาคาร สถานที่ทำงานคับแคบ ที่ตั้งไม่เหมาะสม มีพื้นที่ในการทำงานจำกัด วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานและบริการประชาชนในพื้นที่ ทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลลดลง

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุง เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาระดับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางการพัฒนาการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ ระดับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ การเปรียบเทียบประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

๑.๓.๓ ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการพัฒนาการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ มีอะไรบ้าง

๑.๔. ขอบเขตของการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยสังเคราะห์จากหนังสือพระไตรปิฎก คือ หลักอิทธิบาท มี ๔ ด้าน คือ ๑) ฉันทะ (ความพอใจ) ๒) วิริยะ (ความเพียร) ๓) จิตตะ (การเอาใจใส่) และ ๔) วิมังสา (การใช้ปัญญาใคร่ครวญหาเหตุผล)^๖

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ระดับตำแหน่งหน้าที่ และรายได้

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ “การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยสังเคราะห์จากหนังสือพระไตรปิฎก คือ หลักอิทธิบาท มี ๔ ด้าน คือ ๑) ฉันทะ (ความพอใจ) ๒) วิริยะ (ความเพียร) ๓) จิตตะ (การเอาใจใส่) และ ๔) วิมังสา (การใช้ปัญญาใคร่ครวญหาเหตุผล)^๗

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ขอบเขตด้านประชากร (Population) ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๓๓๕ คน^๘

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวนจำนวน ๗ รูปหรือคน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่การศึกษา ในการศึกษานี้ได้ทำการศึกษาเฉพาะ พนักงานส่วนตำบลในองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาในการศึกษาระหว่างเดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึงเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

^๖ที.ปา.(ไทย) ๑๑/๑๑๐/๘๐-๘๑.

^๗ที.ปา.(ไทย) ๑๑/๑๑๐/๘๐-๘๑.

^๘ข้อมูลจากปกครองอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗.

๑.๕. สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ บุคลากรที่มีเพศ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน

๑.๕.๒ บุคลากรที่มีอายุ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน

๑.๕.๓ บุคลากรที่มีการศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน

๑.๕.๔ บุคลากรที่มีตำแหน่งหน้าที่ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน

๑.๕.๕ บุคลากรที่มีรายได้ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้อธิบายคำศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับ “การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์” ไว้ดังนี้

๖.๑ หลักอิทธิบาท หมายถึงแนวทางการทำงาน ให้ประสบความสำเร็จที่พระพุทธองค์ได้ทรงสดับไว้อย่างแยกย่อย อันประกอบด้วยแนวปฏิบัติ ๔ ข้อ

๑) ฉันทะ หมายถึง การมีใจรักในสิ่งที่ทำ ใจที่รักอันเกิดจากความศรัทธาและเชื่อมั่นต่อสิ่งที่ทำ จึงจะเกิดผลจริงตามควร

๒) วิริยะ หมายถึง ความมุ่งมั่นทุ่มเท เป็นความมุ่งมั่นทุ่มเททั้งกายและใจ ที่จะเรียนรู้และทำให้เข้าถึงแก่นแท้ของสิ่งนั้นเรื่องนั้น ถ้าหากกระทำก็จะทำจนเชี่ยวชาญจนเป็นผู้รู้ ถ้าหากศึกษาก็จะศึกษาให้รู้จนถึงรากเหง้าของเรื่องราวนั้นๆ

๓) จิตตะ หมายถึง ใจที่จดจ่อและรับผิดชอบ เมื่อมีใจที่จดจ่อแล้วก็จะเกิดความรู้สึกรอบคอบตาม

๔) วิมังสา หมายถึง การทบทวนในสิ่งที่ได้คิดได้ทำมา การมีใจรัก (ฉันทะ) แล้วทำด้วยความมุ่งมั่น (วิริยะ) อย่างใจจดใจจ่อและรับผิดชอบ (จิตตะ) โดยใช้วิจารณ์ญาณอย่างรอบรู้และรอบคอบ จึงนำไปสู่การทบทวนตัวเอง และทบทวนองค์กรหรือทบทวนขบวนการ ทบทวนในสิ่งที่ได้คิดสิ่งได้ทำผ่านมามาว่าเกิดผลดีผลเสียอย่างไร ทั้งที่เป็นเรื่องส่วนตัวของเราเองและเป็นเรื่องที่ร่วมคิดร่วมทำกับคนอื่น เพื่อปรับปรุงปรับแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

๖. การพัฒนา หมายถึง การพัฒนาคนทั้งในด้านร่างกายและจิตใจโดยเน้นในด้านคุณภาพชีวิตและหลักของความถูกต้องพอดีซึ่งให้ผลประโยชน์สูงสุด ความกลมกลืน และความเกื้อกูลแก่สรรพชีวิตโดยไม่เบียดเบียน ทำลายธรรมชาติและสภาพแวดล้อม

๖.๒ การปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ตามหลักอิทธิบาท ๔

๖.๓ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง พนักงานราชการที่ทำงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบระดับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๑.๗.๒ ทำให้ทราบการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๗.๓ ทำให้ทราบการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๑.๗.๔ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับแนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ และองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นต่อไป